

ПРЕС КЛИПИНГ

6. октобар 2015.

НАСЛОВИ

Вулин:Послодавци да дају радницима обрачунске листиће;(стр.2)

ПДВ на раднике исти као за ципеле; (стр.4)

Пропис укинуо плате у занатским школама; (стр.5)

НЕ МОЖЕ Радницима „Годомина“ забранили да штрајкују глађу испред Скупштине Србије; (стр.6)

Покренута продаја три Заставине фабрике; (стр.7)

"ПОШТЕНИ" ДИРЕКТОРИ Запошљавали децу и гласаче; (стр.8)

Неприхватљив план за гашење јамских рудника; (стр.10)

Наменска индустрија удвостручила извоз; (стр.11)

Влада може да нас отпусти сваког часа; (стр.12)

Вучић: Бесмислене и нетачне Информације о 9.000 новозапослених; (стр.16)

Социјални програм преко сиве економије;(стр.17)

Радници се враћају у хале;(стр.22)

Лажно представљање фалш закона;(стр.23)

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:570437-VulinPoslodavci-da-daju-radnicima-obracunske-listice>

Вулин:Послодавци да дају радницима обрачунске листиће

Тањуг

Министар за рад Александар Вулин позвао је послодавце да издају редовно обрачунске листиће радницима, а раднике да користе то своје законско право, јер на основу њих се исплаћује новац

На основу обрачунских листића за исплату плата, до сада је за скоро 5.000 радника којима послодавци нису исплатили зараде, исплаћено 158 милиона динара, изјавио је данас министар за рад Александар Вулин и позвао послодавце да издају редовно обрачунске листиће радницима, а раднике да користе то своје законско право.

Вулин је новинарима након седнице Социјално-економског савета казао да су казне за послодавце који се тога не придржавају и до два милиона динара.

Он је казао да је обрачунски листић доказ на суду и има снагу извршне исправе како би радници могли да наплате своја потраживања односно добију неисплаћене плате.

"Молим послодавце да се тога придржавају и издају грађанима обрачунске листиће, то сте дужни без обзира на то да ли сте исплатили плату, а раднике позивам да користе то право", рекао је Вулин.

Вулин је казао да је приметно да се, како одмиче време од почетка примене Закона о раду и члана 121 који се односи на то, повећава број радника који на тај начин траже своја права, а приметно је и да се смањује број послодаваца који се придржава тога. Он је казао да је то веома корисно за раднике који тако могу да затраже заостале плате судским путем, као и да је инспекција свакодневно на терену.

Како је рекао, држава ће се чврсто борити против злоупотреба у тој области и санкционисати оне који се не придржавају прописа.

Председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић рекао је да су послодавци у првих годину дана од почетка примене углавном поштовали члан 121 Закона о раду и давали листиће радницима, а да се сада дешава да послодавци не дају листиће, а самим тим не исплаћују ни зараде.

Судови су доста спори и то ствара проблеме, упозорио је Орбовић.

Он је саопштио податке којима расположе тај синдикат о томе које фирме не дају радницима обрачунске листиће за плате.

Орбовић је казао да су то између осталог, Грађевинско предузеће Ратко Митровић, Мостоградња АД Београд, Млекара Велика Плана, Агрокоп из Суботице, ЈКП Комуналац Бабушница, ЈКП Лазаревац, ЈКП Комуналац Власотинце, ЈКП Бели извор Врњачка Бања, ЈКП Градско гробље из Крагујевца и Градске тржнице из Крагујевца.

"Интересантно је да од 10 предузећа, шест су јавно-комунална која у сваком случају не би смели да не поштују закон и буду ти који предњаче у његовом непоштовању", рекао је Орбовић.

Орбовић је указао и да још нису донети колективни уговори за област путне привреде и естраду наводећи да је сва документација послата ресорним министарствима пре неколико месеци, а да они још нису доставили своја мишљења.

Председник УГС Независност Бранислав Чанак казао је да радници у Србији све више не добијају ни листиће ни плате и да већина радника зависи од ефикасности инспекције рада, а да се на суду потребна процедура не спроводи у року.

Како је казао, можда би део решења могли да буду судови рада како би се ефикасније решавали ти проблеми и послодавци извршавали своје обавезе.

На седници СЕС-а осим речи о члану 121 Закона о раду било је речи и о проблемима у примени Закона о комуналним делатностима и Закона о рачуноводству.

Како су рекли чланови СЕС-а из редова послодаваца проблематично је што постоје велики проблеми у примени закона о рачуноводству, што наноси штету послодавцима, јер су финансијски извештаји три пута обимнији него раније, а чак и до пет пута у односу на европске директиве и прописе.

"Такав начин и промена закона уместо да се усклађује са међународним правилима, отишло се на супротну страну и дошло се до скупљег и компликованијег решења, а још увек нису завршени извештаји за претходну годину", рекао је председник Уније послодаваца Србије Небојша Атанацковић додајући да више од 250 милиона евра кошта промена закона, јер фирме морају да мењају софтвере и слично.

Атанацковић је рекао да је закључак са данашње седнице СЕС-а да би Министарство финансија требало да се изјасни око насталих проблема, сагледа их и у најкраћем року доведе у ред све што је потребно како би се прилагодили законодавству ЕУ.

Он се осврнуо и на примере кршења Закона о комуналним делатностима, о чему је такође било речи на СЕС-у истичући да би цене за све кориснике морале да буду исте, а да се у појединим општинама дешава да привредници плаћају знатно већу цену него физичка лица, односно грађани и то за исту комуналну услугу.

"Закон прописује да није дозвољено правити разлику у цени што се тиче привреде и грађана и то се мора променити, јер представља кршење неких уставних одредби", рекао је он.

Атанацковић је навео пример да се вода у неким општинама наплаћује три пута више привреди, у односу на грађане.

ПДВ на раднике исти као за ципеле

С. БУЛАТОВИЋ - Д. И. КРАСИЋ

Послодавци који унајмљују запослене плаћају пореске дажбине као на робу. Изнајмљивањем радне снаге чувају своје фондове за плате. Агенције за изнајмљивање траже закон који би регулисао њихово пословање

ЧИЊЕНИЦА да се, осим на робу и услуге, ПДВ може плаћати и на раднике, довело је поједине компаније до блокада рачуна, зарад неплаћених дуговања по том основу, па чак и до најава судских поступака. Међутим, закон је овај пут дефинитивно на страни порезника, који обрачунавају 20 одсто ПДВ-а сваком послодавцу који - унајми раднике.

- "Лизинг" запослених или како то порески прописи у Србији дефинишу "стављање на располагање особља" је услуга која и поред неодговарајуће правне регулације у великој мери постоји и уобичајена је пословна пракса одређеног броја, пре свега, великих привредних система - објашњава за "Новости" Бојан Жепинић, партнер у консултантско-ревизорској кући "ТПА Хорват".

Он истиче да овај радно-правни институт није наш изум и један је од многих преузетих из пословне праксе развијених земаља, где је праћен детаљном правном и пореском регулацијом.

- Закон о ПДВ регулише ову услугу у делу где се прецизира место промета услуга, и каже да је место промета услуге стављање на располагање особља тамо где прималац услуге обавља делатност. Сходно томе, уколико прималац овакве услуге обавља делатност у Србији, српски ПДВ по општој стопи од 20 одсто мора да буде обрачунат и плаћен - наводи Жепинић. - Према општим правилима о основици за ПДВ, основицу чине укупан износ накнаде и сви споредни трошкови који се фактуришу. У конкретном случају то би била бруто зарада запослених, друга примања на које запослени имају право, те маржа пружаоца услуге. Овако зарачунат ПДВ не мора нужно да буде трошак компаније примаоца услуге, јер она, уз испуњење општих услова, може да изврши повраћај зарачунатог ПДВ или да умањи своју обавезу за ПДВ.

РАЗЛОЗИПоједина јавна предузећа оснивају своје агенције за изнајмљивање радника и тако избегавају забрану запошљавања у јавном сектору - каже Драгољуб Рајић из Мреже за пословну подршку.

- Изнајмљене раднике воде као да раде на привременим и повременим пословима, док су у самим компанијама већ одавно попунили сва места.

Зоран Букилић, директор за кадровске послове у агенцији за запошљавање "Тренквалдер", истиче да се раније процењивало да преко агенција и омладинских задруга ради око 50.000 до 60.000 људи.

- Ми инсистирамо да се законски реши питање рада агенција и запошљавања преко нас. Очекујемо да ће закон бити донет до краја године - истиче Букилић. - Више је разлога зашто се послодавац опредељује да раднике ангажује преко агенције. Прво, стране компаније немају у буџету средстава за запошљавање, али имају на ставци "услуге". Затим, радници се преко

агенција унајмљују и због привременог раста обима посла, које је тешко предвидети. Уз то, то је и најбољи начин и да се тестира знање кандидата. Он, практично, ради од три до шест месеци, па ако је добар онда га запосле.

Букилић истиче да, нажалост, постоје и послодавци који изнајмљивањем радника чувају своје фондове за плате, плаћајући их мање него стално запослене.

- Управо зато ми и тражимо усвајање закона - истиче Букилић. - Рад преко агенције и стални ангажман дефинитивно не могу да имају исту вредност, али ми се залажемо за колективне уговоре којима ће се прописати минимум испод ког не сме да се иде. Тако би се избегле злоупотребе.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:570381-Propis-ukinuo-plate-u-zanatskim-skolama>

Пропис укинуо плате у занатским школама

И. МИЋЕВИЋ

Просветари се жале на правилнике о финансирању образовних установа. Поједина занимања у занатским школама су - заборављена, па ће правилник морати још једном да претрпи измене

ТРАКТОРИСТИ, шталари, магационери, мајстори који одржавају механизацију, иако вредно раде на школским имањима, према новим просветним правилима не би требало да приме плату. Њихова радна места неко је заборавио да помене у новом Правилнику о финансирању средњих школа. Овај документ, који је већ мењан, мораће зато још једном да претрпи измене, и просветари се надају да ће то да буде већ наредних дана.

Представници синдиката и Министарства просвете договорили су се да измене правилник у делу који се тиче специфичних радних места, која су изостављена постојећом верзијом.

- Договор је да све школе које имају специфичне потребе, своје захтеве упуте Министарству просвете - објашњава за "Новости" Ранко Хрњаз из Синдиката радника у просвети. - Ситуација на терену је неодржива. Директори не знају како да исплате поједине плате. Проблема је много. Многе пољопривредне школе имају огромна имања и много стоке и о томе морају да брину радници.

Са њим се слаже и Јасна Јанковић, председница Уније синдиката просветних радника.

- Када буду унете нове исправке, мислим да ће то бити трећа верзија правилника о финансирању средњих школа и четврта за основне школе, а све објављене у последњих неколико месеци - каже Јасна Јанковић. - На овај проблем који се сада решава указивали смо одавно. Спорно је и то што је уведено плаћање наставника према броју радних недеља. Надам се да ће то изменити, да не би они који предају матурантима до јуна приме пуну плату, а после тога умањену, јер немају часове.

Наша саговорница сматра да и правилник за основну школу није одржив и да мора да се пише сасвим нови.

Једна од кључним мањкавости, према Хрњазовом мишљењу, јесте то што не препознаје школе мање од 16 ученика, а таквих је око 1.000 у Србији.

- Овај правилник су писали људи из "крuga двојке", који не знају много о сеоским школама. Уведено је да подручна школа са пет-шест одељења нема право на помоћника директора, иако је он задужен за та сеоска одељења. Имамо апсурд да матична школа са 50-60 ученика има помоћника, а да подручна са 1.000 ђака нема - каже Хрњаз. - Неодрживо је да у три истурена одељења буде једна сервирка са пола радног времена. Па не може да прелети од села до села да послужи доручак. Спорно је и што групе за информатику не могу бити мање од 25 ученика, што је доња граница и за број деце у продуженом боравку. Значи, ако је 49 првака у боравку, о свима брине само једна учитељица.

ЧЕКАЈУ ОБЕЋАНУ ПОМОЋ

ЧЕТИРИ репрезентативна просветна синдиката упутила су писмо министру финансија Душану Вујовићу, тражећи одговор када ће и у ком износу просветни радници да добију једнократну помоћ. Петомесечни штрајк окончали су захваљујући обећању да ће до краја године добити помоћ до износа једне плате. У Форуму београдских гимназија сматрају, међутим, да је све то дописивање бесмислено и да треба организовати штрајк.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/595862/NE-MOZE-Radnicima-Godomina-zabranili-da-strajkuju-gladiju-ispred-Skupstine-Srbije>

НЕ МОЖЕ Радницима „Годомина“ забранили да штрајкују глађу испред Скупштине Србије

М. Ђорђевић

Делегација од пет радника некадашњег Пољопривредног комбината „Годомин“ упутила се данас у Београд, прво у Владу Србије, а уколико не буду усвојени њихови захтеви били су намерни да испред Скупштине Србије ступе у штрајк глађу.

Са једног од протестних скупова бивших радника "Годомина"

Тражили су свеобухватни социјални програм за раднике некадашњег пољопривредног цина који је пре десет година отишао у стечај, а међу захтевима су им и оставке министара Селаковића и Вулина, али и заштитника грађана Саше Јанковића, који су им се сви, по различитим основама, замерили.

Замајавали су нас читаво пре подне. Прво су нам у Влади рекли да премијер не може да нас прими, на крају су нас довели до помоћника министарке пољопривреде. Онда су нас послали у Скупштину Србије, у Одбор за пољопривреду, где су примили наше захтеве и казали да ћемо добити одговор за три-четири дана. Када смо видели да од тога нема ништа, кренули смо у парк преко пута Скупштине да разапнемо наша три шатора, да почнемо штрајк глађу како смо се и договорили, али нам полицајци нису дали - објашњава Витомир Милојевић, један од организатора протеста.

- Ту има педесетак полицајаца, што ових правих што комуналних. Ми кажемо „како је Тома Николић могао да штрајкује“, а они се смеју. Кажу нам да ионако ништа не бисмо урадили, да људи ту спавају по пет-шест дана, а нико не реагује. Још нам казали и колике су казне, а нама то на ову беду заиста не треба, одакле бисмо платили - јада се Милојевић на повратку кући.

Радници „Годомина“ су летос тражили од Агенције за приватизацију податак колико је остало непродате земље комбината да би, ако им дозволе, могли да је обрађују. Одговор нису добили, тако да се званично не зна колико је после свих распродаја остало од некадашњих 4.500 хектара. Процена је да те земље коју нико није хтео има између 1.000 и 2.000 хектара!

Иначе, књиговодствена вредност „Годомина“ уочи стечаја била је 17,3 милиона евра, а дуг због кога је комбинат овако завршио био је десет милиона динара.

Тог 8. јула 2005. године 350 радника је добило отказ, а 83 није више међу живима.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/595715/Pokrenuta-prodaja-tri-Zastavine-fabrike>

Покренута продаја три Заставине фабрике

Бета

Агенција за приватизацију објавила је данас позив за прикупљање писама о заинтересованости за учешће у надметању за куповину три Заставине фабрике - Застава камиона и Застава аутомобила у Крагујевцу и Застава специјалних аутомобила у Сомбору.

Рок за достављање писама заинтересованих купаца је 4. новембар.

Фабрике из састава Застава групе су у реструктурирању и ако не добију новог власника ићи ће у стечај.

У Застава камионима су остала 242 радника, у Застава аутобилима три, а у Застава специјалним возилима четири радника.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/595646/POSTENI-DIREKTORI-Zaposljavali-decu-i-glasace>

ПРОТИВ 27 ДИРЕКТОРА ЈП ПОКРЕНУТИ ПОСТУПЦИ

"ПОШТЕНИ" ДИРЕКТОРИ Запошљавали децу и гласаче

Жељка Јевтић

Против 27 директора јавних предузећа у последње две године подигнуте су пријаве и покренути поступци пред надлежним судовима, сазнаје „Блиц“.

Нови закон би олакшао рад Агенције: Татјана Бабић

Они су имали дупле функције које су у супротности са законом, власници су приватних фирми, а газдовали су и државним предузећима, па чак и отишли корак даље - запослили су оне који су за њих гласали.

Директори су се оглушили о Закон о Агенцији за борбу против корупције, а кршење закона посебно је изражено на локалу.

Тако је Саша Алексов, када је именован за в. д. директора ЈП “Комуналац” из Димитрограда, запослио одборника и децу одборника који су гласали за његово именовање.

Директор се жалио на одлуку о разрешењу, а поступак је и после годину дана још у току.

Посао са сином

Драшко Јаснић у време док је био директор ЈП Спортско-рекреативног центра у Горњем Милановцу закључио уговор са сином, па је Агенција издала меру објављивања одлуке о повреди закона.

Мале казне

У већини од 27 случајева у последње две године је утврђена повреда закона, а у три случаја су изречене новчане казне, и то у висини од 6.000, 20.000 и 25.000 динара.

Директори најчешће бивају ухваћени у дуплим, законом забрањеним функцијама. Драстични примери су они који имају удео у предузећу или чак своја приватна предузећа, а седе у директорским фотељама јавних предузећа. Тако је Агенција покренула поступак против Александра Пејића који је у исто време директор ЈКП “Простор” Сомбор и предузетник у Агенцији за књиговодствене услуге која се води на њега.

Уговор са собом

У сукобу интереса је био и Веселин Марковић, директор “Градског стамбеног” Београд, који је у исто време и директор и оснивач Привредног друштва “Новател плус”. Спор још није окончан, а Марковић је именован за директора ЈКП “Инфостан”. У Прекршајном суду у Вршцу се води поступак против Владимира Кисељева јер је у исто време био директор ЈКП “Полет” у Пландишту, а законски је заступник са 100 одсто удела у предузећу “Мега циту”.

Слободан Митровић је као директор ЈП “Водоканал” Бечеј закључио уговор с предузећем чији је власник.

Два директора у Нишу су газдовала на више страна. Тако је Љубомир Костић био и директор “Тржница” Ниш, стечајни управник у више предузећа, али и судски вештак. Ненад Хафнер је и директор “Ниш стана” и заступник капитала током приватизације нишке “Локомотиве”.

Агенција тражи већа овлашћења

Представници Агенције за борбу против корупције затражили су измену закона како би Агенција добила већа овлашћења у борби против корупције. Директорка Агенције за борбу против корупције Татјана Бабић рекла је да поступци против функционера и директора јавних предузећа сада изискују доста времена јер Агенција нема овлашћења да докаже против функционера прикупља оном брзином којом би желела.

СИДИКАТ ОДБАЦИО "ВИКЕНД РЕОРГАНИЗАЦИЈУ"

Неприхватљив план за гашење јамских рудника

Г.Ј.

Синдикат радника ЈП ПЕУ Ресавица саопштио је данас да је категорично одбијен нови план "викенд реорганизације", који предвиђа поделу предузећа на три дела и гашење јамских рудника, те затражио спровођење актуелног Плана консолидације и рада из 2013. усвојеног на Влади Србије.

Пословодство ЈП ПЕУ Ресавица је репрезентативним синдикатима доставило нови предлог Плана и реорганизације предузећа које предвиђа "разбијање" те рударске компаније на три дела.

Прву категорију чине рудници за затварање Вршка Чука, Јарандо и Тадење, Сењски рудник, Боговина и Јасеновац, док актуелно предузеће ЈП ПЕУ „Ресавица” задржава руднике Штаваљ, Соко, Рембас и затражен је повратак угоститељства Ђуле и Рембастранса, у трећој категорији за стратешко партнерство и приватизацију су Ибарски рудници-без јама, Алексиначки рудници, Лубница, Пољане и Ћириковац.

"Синдикат радника ЈП ПЕУ Ресавица не прихвата нови предлог Плана реорганизације ЈП ПЕУ Ресавица и веома је разочаран чињеницом да садашње Министарство рударства и енергетике одбацује веома стручно, детаљно и свеобухватно урађен План рада и консолидације ЈП ПЕУ Ресавица из 2013. године. На изради тог плана учествовали су најементнији рударски стручњаци из целе земље, а то је још увек једини важећи документ усвојен на Влади Републике Србије крајем 2013", стоји у саопштењу тог синдиката.

Незваничне процене говоре да је у девет јамских рудника у Србији вишак око 1.300 од 4.000 запослених. Међутим, та цифра није коначна, јер је после недавне посете приватизационог саветника у највећој јами Рембасу утврђен вишак од 450 радника, ускоро ће бити познати и вишкови у осталих осам јама.

"Синдикат сумња у добре намере твораца „викенд реорганизације“ урађене на брзину, са пуно нелогичности, непрецизности и чудних критеријума приликом разврставања рудника у три

нова (не)зависна друштва. Питамо пословодство ЈП ПЕУ Ресавица да ли има уопште визију рада предузећа с обзиром да своја стручна мишљења тако лако мењају, јер је учествовало у изради и снажно подржало важећи План рада и стратешке консолидације из 2013. а сада нуде потпуно супротно", наводе синдикалци.

Актуелни План консолидације и рада на ранији преговорима у Министартсву енергетике и рударства називан је "списком лепих жеља", тако да не изненађује зашто његова реализација никада није почела. Ипак, остаје нелогично зашто се гасе јамски рудници угља, а у састав рудника се враћају угоститељство хотел Ђула и транспорт Рембастрас, када то није основна делатност.

"Синдикат захтева одговор од Владе Србије, који су разлози нагле промене политике према ЈП ПЕУ Ресавица с обзиром да у влади и даље седе исти министри који су усвојили још важећи План Консолидације и рада или је ово хир појединаца који се стављају изнад највишег органа власти у земљи", питају синдикалци.

Синдикат радника ЈП ПЕУ Ресавица такође наводи у саопштењу да било какви разговори о реорганизацији предузећа нису могући док се представник рудара, поново не врати у Надзорни одбор ЈП ПЕУ Ресавица.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Namenska-industrija-udvostrucila-izvoz.sr.html>

Наменска индустрија удвостручила извоз

„Застава оружје” оствариће ове године извоз вредан 102 милиона долара, а већ је реализовала више од половине уговорених послова

Крагујевац - Наменска индустрија Србије може бити замајац процеса реиндустријализације наше земље, поручио је министар одбране Братислав Гашић јуче у Крагујевцу, после састанка са руководством фабрике „Застава оружје”. У изјави за медије, министар одбране је навео да је наша војна индустрија ове године рапидно повећала извоз у односу на претходни период, наглашавајући да ће до краја 2015. на светска тржишта бити пласирана роба у вредности од око 750 милиона долара.

„Застава оружје” ће ове године остварити извоз вредан 102 милиона долара, а већ је реализовала више од половине уговорених послова, подвукао је министар Гашић, који је јуче поподне обишао и погоне Техничко-ремонтног завода у Медни, надамак Крагујевца.

- Пре четири године, „Застава оружје” имала је губитке од око 1,5 милијарди динара, а данас ово предузеће, први пут после 15 година, има добит која ће се до краја године попети на око 400 милиона динара - изјавио је министар одбране, наглашавајући да ће Влада Србије наставити да улаже у развој крагујевачке фабрике која у производном процесу користи углавном застареле машине.

Према речима министра Гашића, „Застава оружје” ће само за модернизацију технолошког процеса производње цеви добити четири милиона евра, док ће фабрика, из сопствених извора, само у тај сегмент уложити још око 1, 6 милиона евра.

- Модернизација производње неопходна је читавој наменској индустрији Србије, будући да су инострани партнери у претходном периоду имали велики број притужби на квалитет наших производа - навео је министар одбране, не желећи да каже да ли су се купци жалили на квалитет војног или, можда, спортског и ловачког наоружања које „Застава оружје”, такође, пласира на страна тржишта.

Уз 76 милиона евра, колико ће у наредном периоду бити уложено у српске фабрике оружја, муниције и војне опреме, нашој наменској индустрији предстоји и кадровска обнова, рекао је министар Гашић, наводећи да би у „Застави оружје” радни однос ускоро требало да заснује око 200 младих стручњака. Ову крагујевачку фабрику је током претходних година напустио велики број квалитетних мајстора и инжењера који су узели отпремнине, подсетио је Милојко Брзаковић, директор „Застава оружја”, предузећа у коме је, осим 2.000 стално запослених, ангажовано и око 300 радника по уговору.

- Нама су потребни млади стручњаци, али добар кадар се не ствара преко ноћи, поготово када је реч о производњи оружја. За то је потребно време, јер они који долазе морају да прођу обуку и стекну искуство - објаснио је директор Брзаковић, напомињући да је просечна плата у „Застави оружју” нешто мања од 50.000 динара.

„Застава оружје”, као важан део наше наменске индустрије, већ има уговорене извозне аранжмане за 2016., а у припреми је и план који ће бити реализован током 2017., навео је Брзаковић, наглашавајући да је повратак на раније изгубљена страна тржишта тежак задатак. О партнерству са неким страним фирмама, попут италијанске „Берете”, разговараће се, како је рекао, након што ускоро буде донет нови закон о улагањима у наменску индустрију.

Б. Карталовић

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Vlada-moze-da-nas-otpusti-svagog-casa.sr.html>

ИНТЕРВЈУ: ПЕТЕР КАМАРАШ, први човек ХПК тима у „Железари Смедерево”

Влада може да нас отпусти сваког часа

„Железара” је константно у процесу приватизације. За њу постоје заинтересовани инвеститори, али неодговорно је разговарати сада о томе зато што је Србија власник и она продаје своју фабрику, сматра Камараш

- „Железара” је губила 12 милиона долара месечно, а цене челика биле су око 60 долара више него сада. Из тога се види да би данас „Железара” губила око 90 милиона долара месечно. То сада није случај. Имамо знатно мање губитке, уштедели смо држави десетине милиона долара

у последња четири месеца, рекао је у интервјуу за наш лист први човек ХПК тима у „Железари Смедерево” Петер Камараш одговарајући на питање - шта је затекао пре шест месеци, а какву сада ситуацију има у челичани?

Како је то пошло за руком ХПК, а то није успео „Ју-Ес стилу”, а ни државним менаџерима потом?

„Ју-Ес стил” је успео. Питање за њих је зашто су отишли. Мислим да је то велика грешка и штета. Они су остваривали профит овде. Одрадили су одличан посао у обучавању људи и поправци постројења. Знам да су Џон Гудиш и Томас Кели били против те одлуке, а да ли су добро поступили показаће време. У њихово време сви људи из продаје, финансија, набавке били су Словаци из Кошица и када је „Ју-Ес стил” отишао, повео је и њих. Постоји један опис који ми се много допада: „Оставили су боксера без обе руке и једне ноге”. Када је „Железара” враћена држави, дошао сам овде први пут 2012. Менаџер за набавку сировина ме је одвео до мапе и питао ме да ли могу да му пронађем одакле долази угаљ и руда гвожђа. Толико је лоше било. ХПК је, надам се, донео те две руке и једну ногу. Од 5.500 људи у „Железари” има седам металуршких инжењера. Ми смо довели 15 и два или три доктора металургије. Потценио сам колико је овде лоша ситуација. Упркос томе „Железара” опстаје и то показује колико су овде квалитетни радници. То је уједно и одговор на ваше питање - зашто државни менаџери нису успели. Мој циљ је да овде доведем младе и образоване Србе, а не Словаке.

Најављено је приликом потписивања уговора да ће челичана за шест месеци позитивно пословати. Да ли је то достигнуто?

Оне уштеде о којима сам говорио, то је већ позитиван број. Још немам бројке за септембар. Имали смо бизнис план, почели смо да повећавамо цене, а онда су у САД почели тај антидампинг процес против Кине, Русије и Бразила и цене су почеле да падају. Кориговали смо у јуну бизнис план и у јулу смо се уклопили добро. Очекујемо да цене више не падају. Упркос овој разлици од око 60 долара, не повећавамо губитак, већ га упорно смањујемо. Велика би грешка била да се „Железара” угаси, јер је од изузетног значаја за државу, и јако је важно да то „Политика” објави.

Хоћете да кажете да Србија сада профитира од „Железаре”?

Волео бих да неко израчуна колико се тог новца враћа држави. Докле год продајемо изнад варијабилног трошка, држава ће профитирати. То је огроман утицај на српску економију. Није то само везано за плате око 5.500 радника, што је око три до четири милиона долара месечно. Утицај је много већи - ресторани, продавнице, биоскопи, превоз... то је економски цунами. Поред тога челик би за потребе државе морао да се набавља са стране, а конкуренција би повећала цене.

Ви сте менаџер и овде сте, пре свега, због профита. Када га очекујете?

Не знамо које ће цене челика бити следећег месеца. Наша очекивања и кретање тржишта нису се поклапали. У овом тренутку припремамо се за најгоре, а надамо се најбољем. Трудимо се да још више смањимо трошкове, да може бити добро чак и ако цене и даље падају. Конкретан одговор на ваше питање је до краја године, чак и са падом цене. Осим ако не буде потпуна катастрофа, да цене рецимо падну до 30 евра по тони у једном месецу. Преживећемо, али ће се профит онда довести у питање.

Да ли то доводи у питање иостанак ХПК у „железари”? Ми не знамо шта пише у уговору... Мислите да побегнем? Само влада може да прекине наше ангажовање овде без икаквог разлога.

Мислила сам с разлогом, ако нема профита.

Ако може без разлога, може и с разлогом да нас отпусти. Они посматрају сваки број, трансфер новца, сваку набавку...

Да ли ХПК може да оде ако нисте задовољни?

Не знам. Морам да прочитам уговор (смех). Нисам планирао да бежим. Влада је инсистирала на томе да има то право. Да може кад год хоће да раскине са нама, али ја не желим да одем чим се појави проблем. Веома је важно да се зна да је наш учинак одличан, њиме смо задовољни, али тржиштем нисмо, а не можемо да га контролишемо. Задовољан сам како су се људи у фабрици понашали у вези са смањењем трошкова који су у складу са нашим бизнис планом.

Да ли ће паљење друге пећи ићи у прилог Вашим циљевима или ће можда бити нека врста баласта?

Трошак производње течног гвожђа на Високој пећи 1 је око 15 долара по тони. Потребно ми је тих 15 долара. Треба ми сваки долар. Она нам је потребна и крећемо следеће недеље.

Да ли је спрема да одговори пројектованим количинама и које време је потребно за то?

Две недеље од почетка рада. Пећ није ауто. Десет дана до две недеље је време уходавања до максималног капацитета од 75.000 тона.

У „Железару” сте унели двадесет милиона долара у сировинама. Никома није било јасно, па ни самом премијеру Вучићу, шта је био Ваш мотив с обзиром на то да не купујете „Железару”. Како се третира тај улог - као кредитирање, поклон или нешто треће?

То је нека врста одложеног плаћања сировина. У време потписивања уговора „Железара” је целу испоруку кокса морала да плати унапред. Три месеца се чекало за испоруку од тренутка плаћања. Сада се плаћа 60 дана након што је кокс стигао у „железару”, односно, пет месеци касније. Раније, у неким рудницима у Русији и Украјини, нису се чак ни возови наручивали пре него што железара плати. Потом, шест недеља прође од уплате до прве испоруке, а последња буде и за десет недеља. Сада, у зависности од добављача, неки допремају за цео месец у луку. Тај начин финансирања је продужен, а тога није било раније. То је тај наш новац.

У јуну је влада формирала радну групу за приватизацију у којој сте и Ви. Колико је челичана данас ближа продаји него што је то било пре пола године?

Нећу вам одговорити на ово питање. „Железара” је константно у процесу приватизације. Постоје заинтересовани инвеститори. Било би неодговорно разговарати о томе сада, нарочито зато што је Србија власник. Она и продаје фабрику. Ја сам само запослен овде. Тако да не могу да коментаришем оно о чему мој послодавац води преговоре.

Јесте ли размишљали да купите „Железару”?

Верујем у „Железару”. Значи да сам размишљао. Кретање на тржишту и пад цена мења ситуацију. То је нешто што нико није очекивао. Очекивали смо да то траје до лета, а не и да се настави. Мислили смо да ће цене скочити. Све железаре у региону мењају своје бизнис планове. Такође и у Америци. Многи су у техничком банкрутству. Акције падају и вредност на тржишту.

Да ли полицијске истраге шаљу негативну поруку да се овде нешто „муља”?

То је веома позитивна порука да ако постоји нешто нелегално, полиција ће деловати.

Прича се да односи са америчким партнерима нису баш идеални. Какав је сада Ваш однос са Гудишем?

Без њега не бих могао да урадим све ово. Он има 40 година искуства у управљању железарама. Он је овде и викендима. Иде кроз фабрику ако треба на коленима. Довео је све људе које је предложио, као што су Том Кели, Вес Мајер. Они су веома значајни за „железару” и њих не можете наћи осим ако нисте Џон Гудиш. Они су због њега у Америци напустили своје послове и дошли овде. Наш однос је веома добар. Додуше, често вичемо једни на друге, тачније, Џон виче на нас, али то је све због напретка фабрике. Годинама се сви међусобно познајемо. Чак и породице имају добре односе.

Како се слажете са „железариним” синдикатима?

Мени је важан трошак производње, однос са радницима. Председници синдиката су на неки начин и политичари. Потребна им је публика.

Добра фабрика

„Железара” је за новинаре одавно нека врста „зобрањеног града”. Тешко се долази до информација. Зашто од Вашег доласка то није промењено?

Људи не схватају значај фабрике. Гледају само у димњаке и ухватиће се за било коју информацију. Моја мисија је супротна. Има доста људи који мисле да је ово стара фабрика која има производе лошег квалитета. Ово је, заправо, веома добра фабрика, са добром радном снагом и производима који имају тржиште. Није уопште проблем продати. То је прво погрешно схваћено. Друго погрешно схватање је да држава упумпава новац у „Железару” и да тако губи новац. Људи не схватају да ова фабрика више доноси држави него што она улаже у њу, а тренутно не даје ништа. Плате и доприноси, царински трошкови, то све се враћа држави. Ми смо један од највећих клијената „Србијагаса”, „Железница Србије”, ЕПС-а, већина баржи ЈРБ су за нас. Послујемо са локалним компанијама за превоз, исхрану и друге услуге. Они плаћају своје раднике, а уједно и држави дажбине. Сав новац се троши у Србији, плаћа се ПДВ.

Питање за владу

Зашто се крије уговор о управљању „железаром”? Шта је то у њему што држава прикрива од јавности и да ли је ХПК условио тајност уговора?

То је питање за владу. Српски народ има право да зна све што је везано за његову земљу, не само овај уговор. Али, ако људима кажете неку пословну тајну, то ће знати и конкуренција.

Оливера Милошевић

Поводом званичног податка владине Комисије за одобравање запошљавања

Вучић: Бесмислене и нетачне Информације о 9.000 новозапослених

Пајтић: Морали су да се запосле страначки ботови Вучића * Потезица: Не поклапају се подаци о вишковима и потребама

АУТОР: Г. В. - Б. Ц.

Београд - У свим министарствима и јавној администрацији смањен је број запослених и биће још смањења, рекао је јуче премијер Србије Александар Вучић. Коментаришући податак владине Комисије, који је Данас добио након годину дана чекања, да је током забране запошљавања у јавном сектору дато 9.000 сагласности за нове раднике, премијер је такве информације оценио као "бесмислене и нетачне".

- То није тачно. Реч је о људима који су запослени на одређено и са којима су продужавани уговори о привременом ангажману, а нови радници у јавном сектору нису примани и запошљавани за стално. Када је реч о онима који су запослени на неодређено време, свуда имате пад броја запослених. Ми имамо пад запослених у сваком министарству, у комплетној јавној администрацији - истакао је премијер Вучић и додао да можда само у једном министарству, и то "силом прилика", има десет или 12 запослених вишка, док сви остали имају мање.

Подсетимо, влада је донела одлуку о забрани запошљавања у јавном сектору децембра 2013. која је на снази до 31. децембра ове године и неће бити продужена. Владина Комисија за одобравање запошљавања, основана привремено током трајања забране, доставила је Данасу податак да је за 20 месеци дала сагласност за скоро 9.000 радних места. Одговор смо добили након годину дана чекања и тек после пресуде Управног суда по тужби новинара Данаса против Владе Србије због ћутање управе.

Чланови Владе и владајуће коалиције ни јуче нису били расположени да одговоре на питање Данаса колико је постојала реална потреба за толиким бројем радних места упркос забрани. То, међутим, није био случај и са председником ДС и Владе Војводине Бојаном Пајтићем. Он ову бројку објашњава тиме да је било "неопходно да се запосле страначки ботови Александра Вучића".

- Невероватно је да влада тврди да су покренули процес 'реформе' јавног сектора, а и онда запосле толико хиљада људи. Кога ће сад отпустити? Нечланове СНС? Претварају Србију у банана државу - напомиње Пајтић за Данас. На питање да ли међу тим новозапосленима има и

оних које је ангажовала покрајинска администрација, он наводи да то није било могуће без дозволе републичког Министарства финансија.

"Што се запошљавања тиче, 2014. је било 11 запослења : по једно у секретаријатима за финансије, привреду, здравство, спорт; једно у Управи за заједничке послове, једно у Агенцији за регионални привредни развој; ЈВП Воде Војводине два запослења, у Покрајинском заводу за социјалну заштиту и СНП било је по једно запослење. Центар за хранитељство такође је добио једно запослење. Центар за хранитељство је добио још 9 радних места током 201,5. године и све је попунио.

Остале институције које су добиле сагласност током 2015. године , а за које ћемо тек ујутру знати да ли су их попуниле су Покрајински омбудсман, Војвођански симфонијски оркестар, Мађар Со, Руске слово, Научни институт за прехранбене технологије, Развојни фонд, СНП, Правобранилаштво, ПС за пољопривреду, ПС за здравство, који су сви добили по једно запослење. Управа за заједничке послове добила је три радна места а Покрајински завод за заштиту природе два места", објашњава Пајтић.

Председник Синдиката управе Србије Његош Потезица каже за Данас да постоји парадоксална ситуација у држави, где с једне стране имамо вишак запослених, а с друге дозвољавају се и нова запошљавања.

- На месту је то што држава запошљава. И треба да запошљава младе и стручне људе. Али се подаци о вишковима и потребама не поклапају. То се у пракси дешава - објашњава Потезица.

У Министарству државне управе и локалне самоуправе раније су објаснили за Данас да број од скоро 9.000, за колико је владина Комисија дала сагласност, нису све и новозапослени у јавном сектору. Како напомињу, барем у њиховом ресору, у то се рачунају и продужени уговора на одређено, као и потписивање уговора на неодређено оних који су претходно радили на одређено време. Према њиховим проценама, од децембра прошле године до јуна ове, број запослених у јавном сектору, који подразумева општу државу и јавна предузећа, смањен је за више од 7.200 запослених.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/socijalni_program_preko_sive_ekonomije.4.html?news_id=309091

Социјални програм преко сиве економије

АУТОР: МИЛОШ ОБРАДОВИЋ

Са уделом сиве економије од 30 одсто БДП-а Србија се налази у европском врху. О томе можемо да причамо по сто пута, али док се легално пословање не учини довољно исплативим, а нелегално неисплативим, резултата неће бити. Нарочито их неће бити док се упадљиво више исплати пословање на црно, него на бело и док је то ствар слободног избора

Пре неку годину на Копаонику, током такозваног „српског Давоса" односно традиционалног бизнис форума на који се сјати сва пословна и државна елита, како сведочи један домаћи

привредник, пола Владе Србије се веселило у једном ресторану, а да нису видели ни један једини фискални рачун.

Из ове кратке приче могао би се извући закључак како је могуће да се и даље у Србији око 30 одсто БДП-а прометује у сивим и црним каналима. Толики проценат предузећа дакле не плаћа порез, не испуњава здравствене и безбедносне стандард. Зашто људи масовно немају здравствене књижице, о радном стажу да не говоримо, па зато што раде на црно. Сад смо, помислићете, открили топлу воду. У томе и јесте проблем.

Ако је 1990-их за време санкција и хиперинфлације сива или такозвана „неформална“ економија била и преко 50 одсто БДП-а и можда била и начин да људи преживе, па чак се и држава увелико тиме бавила, 15 година након демократских промена у српској јавности се воде исте дискусије, доносе нови закони, спремају стратегије, али у стварности се мало шта мења.

Тренутно је при крају израда најновијег националног програма за сузбијање сиве економије. У радном телу који чине представници Владе, институција које су задужене за сузбијање сиве економије, затим Пореска управа, Управа царина, Тржишна инспекција, Републички секретаријат за јавне политике, као и представници привреде, преко НАЛЕД-овог Савеза за фер конкуренцију.

Када програм буде завршен, он иде пред Координационо тело Владе које води министарка Кори Удовички, а који чине још и министри Вујовић, Љајић, Вулин и Сертић. Кад га ово тело прегледа и одобри, улази у јавну расправу у октобру. Овај програм би требало да се односи и на црну економију и то пре свега на сузбијање организованог шверца, односно свих оних који раде преко фантомских фирми са лажираним папирима, или потпуно на црно, без икаквих фактура и папира.

Пореска управа нема људе

У априлу ове године донет је и Закон о инспекцијском надзору који предвиђа и могућност да инспектори уђу у нерегистроване фирме. До сада је владао парадокс да су инспекције „чешљале“ само регистроване фирме и кажњавале их за ситне прекршаје, а да нису имале овлашћења да уђу у фирму која је нерегистрована и комплетан посао обавља на црно. Тако се, како су сведочили сами привредници, дешава да инспекција уђе у продавницу и кажњава је за симболични вишак у каси, а буквално испред ње човек сасвим нелегално продаје своју робу и за њега тај инспектор није надлежан. „Дође ми да затворим фирму и да робу поређам по кутијама испред радње“, како је полуозбиљно објашњавао сву апсурдност ситуације један привредник.

Ефекте примене овог новог закона тек треба сачекати, будући да су различите инспекције по правилу некоординисане и да хронично „болују“ од недовољних капацитета. На пример, Пореска управа је једна од ретких државних институција у Србији која има мањак запослених, што би ретко ко помислио, па и поверовао, а и међу запосленима има тек 10 одсто пореских инспектора који могу да иду у теренске контроле. Проблематичан је и систем зарада, односно непостојећи систем награђивања инспектора. На крају, недостају им чак и рачунари, софтвери и базе података.

Према речима Николе Алтипармакова, члана Фискалног савета, потребна је реформа система Пореске управе, уместо замајавања онлајн касама које привреду коштају десетине милиона евра, а како искуства из Хрватске показују, нису имале никаквог ефекта.

„Проблем је и што Пореска управа има 170 филијала, у свакој општини по једну, па у малим срединама где свако сваког зна не може инспектор да спроводи непопуларне мере, да кажњава, затвара фирме и подноси кривичне пријаве. Решење је 20-30 јаким регионалних филијала са инспекторима из различитих општина који могу да иду у општине где их не познају“, указује Алтипармаков.

Сива економија уништава привреду

Штета од сиве економије је двојака. Она директно оштећује државни буџет и што је можда још и важније, угрожава дугорочан привредни раст земље. Сива економија смањује пореске приходе и самим тим угрожава квалитет јавних услуга као што су здравство и образовање. У оквиру фискалне консолидације не само да су смањене плате запосленима у државном сектору и пензије, већ се намерава и отпуштање великог броја запослених (процењено 9.000 ове године), а истовремено порески приходи остају ускраћени за стотине милиона евра. Према неким проценама изнетим у студији УСАИД-а и Фонда за развој економске науке, урађеној 2013. године, обим сиве економије у Србији је око 30 одсто БДП-а, што значи да се годишње на сиво прометује око девет милијарди евра. Свакако, то све није изгубљени порески приход, већ је потребно видети колико од тога је додата вредност на коју се плаћа ПДВ, као и који део чини запошљавање на црно.

Према проценама из ове студије, али и Фискалног савета из јуна ове године, уколико би се ишло на смањење сиве економије са 30 одсто на 26 одсто БДП-а, колико је просек у Источној Европи, могло би се у средњем року приходовати 300 до 350 милиона евра у буџет. Поређења ради, најважнија и најболнија мера смањења дефицита у прошлој години, смањење плата и пензија, донело је уштеде од око 400 милиона евра. Најважнији и најиздашнији приход за државу је ПДВ, а велики пад наплате ПДВ-а и бујање сиве економије десио се у 2013. години, да би се током 2014. и 2015. Тек благо опоравио. Како процењује Фисклани савет, када би се степен наплате ПДВ-а само вратио на ниво из 2012. године, то би донело додатних 25 милијарди динара у буџет. Други и по неким много штетнијиј ефекат сиве економије јесте нелојална конкуренција легалним фирмама које смањују производњу, отпуштају људе и на крају или затварају посао, или и сами иду у сиву или црну зону. То је онај пример са почетка приче, Ово , посебно у условима кризе, постаје зачарани круг у коме рецесија тера фирме у сиву зону, због чега се смањују порески приходи, на шта држава одговара повећавањем пореза, што опет даље тера фирме из легалног пословања у црну зону. Делује замршено, али је сасвим логично. Притом, сваки круг се одвија на нижем нивоу пословања и са све мање запослених. Ако БДП опадне за један поцентни поен, сива економија расте за 0,6 до 0,7 процентних поена.

Кога уништава сива економија

Сива економија је најприсутнија у грађевини, угоститељству, саобраћају и трговини. Према резултатима анкете међу предузећима, чак 85,3 одсто анкетираних привредника навело је постојање нелојалне конкуренције у оквиру своје делатности. У грађевинарству и угоститељству готово сви су изложени неком виду нелојалне конкуренције, што значи да или друге фирме набављају робу за кеш, или не пријављују запослене, или их пак пријављују на минималац, а остатак плате исплаћују у готовини. Горан Ковачевић, генерални директор трговинске компаније Гомекс, истиче да су легални трговици робом широке потрошње битно погођени сивом економијом. „Довољно је посетити било коју зелену пијацу и сигурно ћете наћи велики број производа који су се ту нашли на нелегалан начин. Порекло те робе може бити од класичног прекограничног шверца, преко нелегалне (за кеш) набавке код локалних добаљвача, до класичне препордаје крадене робе. Постоји и случај када препродавци купују робу у легалним продавницама (акцијски артикли), па онда избегавају плаћање ПДВ-а на своју зарачунату разлику у цени, али то је ипак мање зло, јер је лагални трговац већ обрачунао већи део пореза. Други случај је када се роба набавља без обрачунаог пореза, јер су неки произвођачи спремни да продају робу за готовину и да заузврат не обрачунају ПДВ и ту је држава закинута за целокупни износ пореза“, објашњава Ковачевић, напомињујући да постоји и трећи случај, када наши држављани одлазе у иностранство и купују робу са урачунатим иностраним порезом. Приликом повратка у земљу, препродавац добија поврат урачунатог ПДВ-

а од иностраног продавца, али приликом уласка у земљу не пријављује робу за царинење и на тај начин је држава остала и без царине и без пореза. „Ово је најопаснији и најраширенији начин избегавања плаћања пореза“, напомиње он.

Како то утиче на оне који легално послују није тешко закључити. Ако је због неплаћања ПДВ-а роба на сиво или црно јефтинија 20 досто, а може бити и ивише ако је продавац спреман да још спусти цену за плаћање у кешу, па разлика у цени буде и око 30 одсто, јасно је да су легални трговци потпуно неконкурентни.

„Ако ту додамо и додатне трошкове које легална трговина има, као што су пријављена радна снага, трошкови адекватног чувања производа (расхладни уређаји, климатизовани простори), онда је јасно да легална трговина не може издржати ову битку са сивом економијом“, упозорава Ковачевић.

Како зауставити или бар смањити сиву економију, с озбиром на то да и у најуређенијим земљама постоји 10 до 15 одсто БДП-а сиве економије? Према мишљењу Горана Ковачевића, постоје палијативне, краткорочне мере као што су контрола излаза робе код домаћих произвођача, контрола граничних прелаза, контрола јавних мета где се продаје роба на отвореном и контрола малопродајних објеката који делимично раде у белој, а делимично у сивој зони, али права и најтеже спроводљива мера јесте да се легално пословање учини довољно исплативим и да се на тај начин дестимулише нелегално пословање. „Највећи део људи ипак жели да сради у легалним токовима, али ако су намети на легално пословање превелики, онда с може очекивати бег у сиву зону. То је класична метода штапа и шаргарепе. Омогућити људима да кроз легални посао довољно зараде (шаргарепа), а за оне који желе „леба преко погаче“, следи казна (штап)“, каже Ковачевић.

„Секнд хенд“ сахрањује текстилну индустрију

Према анкети коју је радио НАЛЕД крајем прошле године, 58 одсто грађана је навело нижу цену као главни мотив за куповину робе на бувљацима и уопште на црно.

У Србији, према речима Милана Кнежевића, власника текстилног предузећа Модус, има 70.000 тезги на бувљацима кој ће, уз продавнице „секнд хенд“ половне гардеробе, сахранити српску текстилну индустрију.

„На најлон пијаци у Новом Саду налази се 50 милиона евра робе без порекла. На панчевачком бувљаку је 2.600 тезги, а људима затварају продавнице зато што имају две мајице мањка. Сваки пут када купите нешто на бувљаку или платите у кешу и без рачуна зубару, аутомеханичару или било шт адруго, знајте да сте ускратили новац за здравство, за школство, за вртиће. „Секнд хенд“, ће сахранити српску текстилну индустрију. Увози се половна роба, а заједно са њом се провлачи и нова, само се скину етикете. У другим земљама је дозвољена продаја половне гардеробе, али само домицилне, а не да се увози отпад из других земаља“, резигниран је Кнежевић, додајући да се ефекат сиве економије на његову компанију може описати и тиме да је фирма некада имала 257 запослених, а сада их има 80.

Према његовим речима, утаја проеза је онајмање последица сиве економије. Оња пре свега укида ценовну логику и ценовну конкуренцију. Не мање битно је и то што укида Уставом загарантовању равноправности правних субјеката, па тако неком мора да плаћа порезе, а неко не мора.

Поред тога легале фирме не могу да инвестирају. Ништа малигније последице нису ни то што се прави морална дискриминација према онима који плаћају порезе и, на крају, сива економија је главни извор корупције.

„Све што се ради је лечење последица. Могло би се брзо преполовити сиво тржиште, само када би хтело да се утврди ко су снабдевачи црног тржишта и ко омогућава да роба у вредности од три милијарде евра годишње уђе на тржиште Србије. По мојој процени, сива и црна економија чине 50 одсто, направљено је паралелно подземно тржиште. Људи данас

праве кућу и сваки динар испалте на црно, од материјала, зидара, керамичара, водоинсталера... Код нас нема политичке воље да се реши проблем сиве економије. Третира се као социјални програм, кажу гледај јадне људе на тезгама, а они који организују продају на црно зарађују милионе“, каже Кнежевић, додајући да се често пренебрегава мултипликативни ефекат по коме 500 динара потрошених на црно, може значити утају пореза од више хиљада динара.

Шверц дувана кошта буџет 20 милијарди динара

Луксузни сат вредан 15.000 евра, покушај нелегалног уношења мобилних телефона вредних 12.000 евра, лекови, аутоделови... део су огромног арсенала робе која се свакодневно шверцује преко границе и само је оно што цариници успеју да открију. Међутим, најраспрострањеније и најпримамљивије је шверц акцизне робе, нафтних деривата, алкохола, али највише цигарета и дуванских производа. Нелегална трговина износи чак 15 одсто тржишта цигарета и дуванских производа у Србији.

„Током 2014.године запленили смо пет пута више резаног дувана него у 2013. Реч је о преко четири тоне овог акцизног производа, док смо у првој половини 2015.години већ достигли три тоне заплењеног дувана. Што се тиче цигарета, оне тренутно нису толико атрактивне за шверцере као дуван. Пошто је 2014.године количина заплењених цигарета готово дуплирана (седам милиона комада) у односу на 2013.у првој половини 2014.година спречили смо кријумчарење 1,5 милиона комада тог акцизног производа“, каже Раде Кнежевић, начелних Одељења за анализу и управљање ризиком Управе царине и додаје да се у последње време резани дуван најчешће открива у акцијама дубинске контроле цариника из Одељења за сузбијање кријумчарења, када се на пузтевима у унутрашњости територије откривају ови нелегални товари. Цариници махом плене шверцовани дуван на ауто - путу Београд - Ниш и то у возилима курирске службе која иначе превози поштанске пошиљке. Тај модел кријумчарења постао је изузетно популаран, кажу у Управи царина. Главни разлог за кријумчарење дувана и цигарета је огроман профит који се остварује на разлици у цени. Производна цена илегално прављених цигарета у тајним фабрикама је 50 центи за паклицу, а у ЕУ се продају на црно за 2, 5 евра, што је упола јефтиније од цене легализованих цигарета. На истом задатку је и Пореска управа која је за првих осам месеци поднела 1.108 кривичних пријава, против 1.527 пријављених лица. Износ избегнутог пореза је 8.2 милијарде динара и прибављена је противправна имовинска корист у износу од 5,37 милијарди динара. Када се ради о акцизној роби, порезници су од почетка године запленили 9,6 тона резаног дувана, 42,3 тоне дувана у листу, 285.930 паклица цигарета, 19 моторних возила, 1.800 килограма кафе, 11.975 литара базног уља и 648 литара флаша вина. Према оцени из једног од произвођача цигарета компаније Јапан тобако интернешнл (ЈТИ), нелегална трговина дуванским производима је основни узрок мањка од 21 милијарде динара у буџету за 2013, то јест 22 милијарде динара у буџету за 2014.само по основу акцизе. У првих шест месеци ове године наплата акциза побољшана је за 20 одсто у односу на исти период прошле године. „ У Србији највећи проблем представља незаконита трговина резаним дуваном. Из истог разлога је у 2013. И 2014.године тржиште цигарета у Србији изгубило више од трећине укупног обима. Снабдевање илегалних канала постоји и из домаће производње и из иностранства, што доказују бројне заплене како царинских органа, тако и оних који контролишу домаће тржиште. Такође, све учесталији је и шверц илегалних цигарета путем међународних канала кријумчарења, пре свега оних цигарета које су и произведене са намером да буду кријумчарене и на које ниједан провоз није плаћен, па их је лако препознати по одсуству било каква акцизне маркице“, наводи се у писаном одговору из ове компаније. Они истичу да би правосудни органи требало да ефикасно процесуирају случајеве кријумчарења, будући да је МУП до сада поднео 780 кривичних пријава у вези са шверцом дувана само у 2014.години, док је према јавно доступним подацима, у

истом периоду само око 100 особа осуђено за кривично дело незаконите трговине и то укључујући све производе, не само дуванске.

Текст преузет са сајта Нова економија

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/radnici_se_vracaju_u_hale_.4.html?news_id=309053

Повериоци Застава ковачнице у стечају одлучују о реорганизацији

Радници се враћају у хале

АУТОР: З. РАДОВАНОВИЋ

Стечајни поступак Застава ковачнице, отворен прошле године у ово време, могао би да се настави кроз реорганизацију, а одлуку о томе донеће повериоци на рочишту заказаном за 22. октобар. Иначе, о плану реорганизације који је доставио већински поверилац, бугарска фирма Интертранс, требало је да се одлучи још прошлог месеца, али је рочиште одложено "из процедурално-правних услова".

- Уколико сви из четири групе поверилаца, а постоје реални изгледи да тако буде, подрже план реорганизације, Привредни суд у Крагујевцу ће донети одлуку о реорганизацији, која ће Ковачници омогућити враћање у пословање. Тиме ће се створити услови за поновно планирање развоја фабрике која би, према већ сачињеним пројекцијама, у догледно време требало да за домаће и страно тржиште производи 230 тона отковака месечно - каже за Данас стечајни управник Застава ковачнице Предраг Јанковић напомињући да ће у том случају у фабрику бити враћено још неколико десетина њених некадашњих радника.

Подсетимо, стечајни поступак у Застава ковачници уведен је пошто је рачун фабрике крајем септембра прошле године, био у непрекидној блокади више од 90 дана, због дугова тешких око 100 милиона динара. Увођењу стечаја претходио је вишенедељни штрајк запослених, који нису пристајали на ново смањење зарада, и који су оптуживали тадашњег већинског власника, Валентина Захаријева, да је пребацивањем профита у Бугарску, а остављањем дугова фирми у Крагујевцу, уништио фабрику отковака која је лане обележила 160 година постојања, због чега су тражили и поништење те приватизације. Увођењем стечаја, без посла је аутоматски остало свих 270 радника Ковачнице, којима није помогла ни тврдња министра рада и социјалне политике Александра Вулина да "имају подршку државе". Међутим, око 180 бивших радника убрзо је поново ангажовано, на одређено време и они већ увелико производе око 160 тона отковака месечно за Заставу оружје и партнере у Немачкој, Мађарској, Словенији, Румунији и Босни и Херцеговини. Сви они би могли да заснују стални радни однос уколико се усвоји план реорганизације, најављен још средином новембра прошле године. Планом је предвиђено да Ковачница кроз реорганизацију измири финансијске обавезе према повериоцима у 48 једнаких месечних рата, с грејс периодом од годину дана.

Лажно представљање фалш закона

У споровима о уставности закона Уставни суд не би требало да се бави политичким питањима, јер он, по члану 166 Устава, "штити уставност и законитост и људска и мањинска права и слободе"

АУТОР: ДР ЗОРАН ИВОШЕВИЋ

Удружење синдиката пензионера поднело је Уставном суду Србије иницијативу за оцену уставности Закона о привременом уређивању начина исплате пензија. Иницијатива није акт покретања поступка. Тај акт је, по члану 53 став 1 Закона о Уставном суду, решење Суда о прихватању иницијативе. Уставни суд је, на основу члана 53 став 3 истог закона, донео решење о неприхватању иницијативе, а пошто оно још није објављено, не можемо га коментарисати. Али, можемо саопштење о његовом доношењу које је, преко сајта Суда, "ушло" у јавност.

1. Уставни суд је нашао да "нема основа за покретање поступка за утврђивање неуставности овог закона и његове несагласности са потврђеним међународним уговорима".

Разлози из саопштења "звуче" као да су продукт мериторног испитивања уставности оспореног закона. Зато су новински извештаји о саопштењу и започињали исказом да оспорени закон није неуставан нити противан потврђеним међународним уговорима. У њима није било речи о томе да је одлуку о неприхватању иницијативе донело веће од седам судија а да мериторну одлуку о уставности закона доноси Уставни суд у пуном саставу од 15 судија. Због одлуке седмочланог већа, о уставности оспореног закона нису могле да се изјасне све судије.

2. Саопштење Уставног суда садржи и следећи исказ: "Из оспореног закона следи да се њиме уводе интервентне мере које се предузимају да би се у условима економске кризе очувала финансијска одрживост пензијског система".

У нашем правном систему интервентни закони не постоје. Постоје системски, општи и посебни закони. Постоји и Уставни закон за спровођење Устава, а могућ је и посебан закон о суштинској аутономији Косова и Метохије. Пошто је ван ове номенклатуре, оспорени закон је насрнуо на системски Закон о пензијском и инвалидском осигурању, пошто се претходно у правни систем земље прошверцовао лажним представљањем - по називу је требало да уреди начин исплате пензија а унередио је њихову висину.

3. За Уставни суд је, према саопштењу, било од посебног значаја што се прописане интервентне мере не односе на пензионере са пензијом нижом од 25.000 динара.

Пошто се иницијатива не односи на ту категорију пензионера, овај разлог није могао бити употребљен јер је ван граница уставног спора. Стога нема правни значај, али има политички. У споровима о уставности закона Уставни суд не би требало да се бави политичким питањима, јер он, по члану 166 Устава, "штити уставност и законитост и људска и мањинска права и слободе".

Смањење пензија пружало је, међутим, прилику да се Уставни суд позабави тиме што су пензије смањене прогресивно (од 10% до 30%, у зависности од висине) а плате у јавном сектору - линеарно (у проценту од 10%). Јер, неједнак положај пензионера и запослених у јавном сектору представља дискриминацију која је чланом 21 став 2 Устава забрањена. Повреда ове одредбе остала је непримећена.

4. Уставни суд сматра да оспорени закон обезбеђује економску сигурност пензионера, у складу са чланом 70 став 2 Устава.

Ова одредба одиста предвиђа да се Република Србија стара о економској сигурности пензионера. Али, Устав садржи и симбиозне одредбе којима се та сигурност обезбеђује. Оне су садржане у члану 20 став 2, члану 58 став 1 и члану 194 став 5.

Члан 20 став 2 гласи: "Достигнути ниво људских и мањинских права не може се смањивати." - Пошто члан 70 Устава припада одредбама о људским правима и слободама (чл. 23-74), ни ниво достигнутих права из пензијског осигурања није могао бити умањен. Оспорени закон га умањује.

Члан 58 став 1 гласи: "Јемчи се мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона." - Уставни суд не спори да права из пензијског и инвалидског осигурања спадају у категорију имовинских права, али их, у овом случају, не штити иако би морао.

Члан 194 став 5 гласи: "Закон и други општи акти донети у Републици Србији не смеју бити у супротности са потврђеним међународним уговорима и општеприхваћеним правилима међународног права". - Европска социјална повеља, у члану 12 тач. 1-3, предвиђа да је држава-потписница дужна да систем социјалне сигурности одржава на задовољавајућем нивоу и да га постепено подиже на виши ниво. Пошто је Повеља потврђена 2009. године, она има јачу правну снагу од сваког, па и оспореног закона. Како је тај закон у супротности са Повељом, у супротности је и са Уставом који потврђеном међународном уговору даје јачу снагу од закона. И то се, у овом случају, превиђа.

5. Иако не спори да је пензија имовинско право, Уставни суд сматра да оспорени закон није неуставан због ограничења предвиђених у Уставу и Европској конвенцији за заштиту људских права и основних слобода. Да ли је тако?

По члану 58 став 2 Устава, својина може бити ограничена само у јавном интересу утврђеном законом и уз накнаду која не може бити нижа од тржишне. Ни кад би се пензија третираола као својинско право, ограничење не би било могуће, јер њено умањење није праћено никаквом накнадом, чак ни враћањем одузетог. По члану 58 став 3 Устава, имовинско право може бити ограничено законом којим се уређује начин коришћења имовине. Пошто умањење није исто што и коришћење, до ограничења не може доћи ни по овом основу.

По члану 1 став 1 Првог протокола Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права. - Пошто су Уставом утврђена ограничења имовинских права у складу са поменутом конвенцијом и општеприхваћеним правилима међународног права, њихов обим и у националним оквирима остаје непромењен.

6. Из реченог произлази да разлози смањења пензија садржани у саопштењу Уставног суда нису засновани на Уставу и потврђеним међународним уговорима. Шта онда преостаје Удружењу синдиката пензионера? Донета одлука Уставног суда "отвара пут" према Европском суду за људска права у Стразбуру јер је том одлуком исцрпљен поступак унутрашње заштите права. Поступак пред Европским судом покреће се представком која се подноси у року од шест месеци од достављања одлуке Уставног суда.

* Аутор је професор Правног факултета Универзитета Унион